

At ddefnydd swyddfa'n unig
Dyddiad derbyn
Rhif yr Achos

For office use only
Date received
Case no.

Enw llawn y person y mae'r achos yn ymwneud ag ef/hi
(dyma enw'r person nad oes ganddo allu, neu yr honnir nad oes ganddo allu)

Full name of person to whom the application relates
(this is the name of the person who lacks, or is alleged to lack, capacity)

Darllenwch hwn i ddechrau

- Os ydych chi'n gwneud cais i gychwyn achos gyda'r llys y mae'n rhaid i chi ei ffeilio'r ffurflen hon gyda'ch ffurflen gais COPI. Rhaid i'r asesiad gynnwys gwybodaeth gyfredol.
- Rhaid i chi lenwi Rhan A ffurflen hon.
- Mae angen i ddarparu'r ffurflen i'r ymarferydd a fydd yn llenwi Rhan B. Bydd yr ymarferydd yn dychwelyd y ffurflen i chi neu eich twrnai ar gyfer ei ffeilio gyda'r llys.
- Efallai y bydd yr ymarferydd yn codi ffi am lenwi'r ffurflen. Gofynnwch i'r ymarferydd am y swm y byddant yn ei godi.
- Gallai'r ymarferydd fod yn ymarferydd meddygol cofrestredig, yn seicolegydd neu'n seiciatrydd sydd wedi archwilio ac asesu gallu'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi. Mewn rhai amgylchiadau, gallai fod yn briodol y therapydd cofrestredig, megis therapydd lleferydd neu therapydd galwedigaethol, lenwi'r ffurflen.
- Pan fydd y ffurflen wedi'i chwblhau, bydd ei chynnwys yn gyfrinachol i'r llys a'r rhai a awdurdodwyd gan y llys i'w gweld, megis partion yn yr achos.

Please read first

- If you are applying to start proceedings with the court you must file this form with your COPI application form. The assessment must contain current information.
- You must complete Part A of this form.
- You then need to provide the form to the practitioner who will complete Part B. The practitioner will return the form to you or your solicitor for filing with the court.
- The practitioner may charge a fee for completing the form. Please ask the practitioner about the amount they will charge.
- The practitioner may be a registered medical practitioner, psychologist or psychiatrist who has examined and assessed the capacity of the person to whom the application relates. In some circumstances it might be appropriate for a registered therapist, such as a speech therapist or occupational therapist, to complete the form.
- When the form has been completed, its contents will be confidential to the court and those authorised by the court to see it, such as parties to the proceedings.

- Defnyddiwch ddalen bapur ar wahân i barhau os oes angen mwy o le arnoch i ateb cwestiwn. Ysgrifennwch eich enw, enw a dyddiad geni'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi a rhif y cwestiwn yr ydych yn ei ateb ar bob dalen ar wahân.
- Ceir nodiadau cyfarwyddyd pellach ar ddiwedd y ffurflen hon.
- Os ydych angen cymorth i lenwi'r ffurflen hon, edrychwch ar y wefan, www.gwasanaeth-llysoeddem.gov.uk neu www.direct.gov.uk am fwy o arweiniad neu wybodaeth, neu cysylltwch â Gwasanaeth Ymholiadau'r Llys ar 0300 456 4600 neu courtprotectionenquiries@hmcourts-service.gsi.gov.uk.
- Ni all staff y Llys Gwarchod roi cyngor cyfreithiol. Os oes angen cyngor cyfreithiol arnoch, cysylltwch â thwrnai.
- Paratowyd y ffurflen hon mewn ymgynghoriad â'r Cyngor Meddygol Cyffredinol, Coleg Brenhinol y Ffisigwyr a Choleg Brenhinol y Seiciatryddion.
- Please continue on a separate sheet of paper if you need more space to answer a question. Write your name, the name and date of birth of the person to whom the application relates, and number of the question you are answering on each separate sheet.
- There are additional guidance notes at the end of this form.
- If you need help completing this form please check the website, www.hmcourts-service.gov.uk or www.direct.gov.uk, for further guidance or information, or contact Court Enquiry Service on 0300 456 4600 or courtprotectionenquiries@hmcourts-service.gsi.gov.uk.
- Court of Protection staff cannot give legal advice. If you need legal advice please contact a solicitor.
- This form has been prepared in consultation with the British Medical Association, the Royal College of Physicians and the Royal College of Psychiatrists.

Rhan A - I'w lenwi gan y ceisydd

Adran I - Eich manylion (y ceisydd)

I.1 Eich manylion

☐ Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss
☐ Ms. ☐ Arall _____

Enw cyntaf

Enw(au) canol

Cyfenw

I.2 Cyfeiriad (yn cynnwys y cod post)

Rhif ffôn

Yn ystod y dydd	____
Gyda'r nos	____
Symudol	____

Cyfeiriad ebost

Part A - To be completed by the applicant

Section I - Your details (the applicant)

I.1 Your details

☐ Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss
☐ Ms. ☐ Other _____

First name

Middle name(s)

Last name

I.2 Address (including postcode)

Telephone no.

Daytime	____
Evening	____
Mobile	____

E-mail address

I.3 A oes twrnai yn eich cynrychioli?

☐ Oes ☐ Nac oes

Os Oes, rhowch fanylion y twrnai.

Enw

Cyfeiriad (yn cynnwys y cod post)

Rhif ffôn	
Rhif ffacs	
Rhif DX	

Cyfeiriad ebost

I.3 Is a solicitor representing you?

☐ Yes ☐ No

If Yes, please give the solicitor's details.

Name

Address (including postcode)

Telephone no.	
Fax no.	
DX no.	

E-mail address

I.4 I ba gyfeiriad ddylai'r ymarferydd ddychwelyd y ffurflen pan fydd wedi llenwi Adran 2?

☐ Eich cyfeiriad

☐ Cyfeiriad y twrnai

☐ Cyfeiriad arall
(rhowch fanylion os gwelwch yn dda)

I.4 To which address should the practitioner return the form when they have completed Section 2?

☐ Your address

☐ Solicitor's address

☐ Other address
(please provide details)

Adran 2 - Y person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi (y person sydd i'w asesu gan yr ymarferydd)

2.1 ☐ Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss
☐ Ms. ☐ Arall _____

Enw cyntaf

Enw(au) canol

Cyfenw

Cyfeiriad (yn cynnwys y cod post)

Rhif ffôn

Dyddiad geni

☐

Gwryw

☐

Benyw

Section 2 - The person to whom the application relates (the person to be assessed by the practitioner)

2.1 ☐ Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss
☐ Ms. ☐ Other _____

First name

Middle name(s)

Last name

Address (including postcode)

Telephone no.

Date of birth

☐

Male

☐

Female

Adran 3 - Yngghylch y cais hwn

3.1 Nodwch y mater yr ydych yn gofyn i'r llys wneud penderfyniad yn ei gylch. (gweler nodyn I)

Section 3 - About the application

3.1 Please state the matter you are asking the court to decide. (see note I)

3.2 Pa orchymyn yr ydych yn gofyn i'r llys ei wneud?

3.2 What order are you asking the court to make?

3.3 Sut fyddai'r gorchymyn o fudd i'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi?

3.3 How would the order benefit the person to whom the application relates?

3.4 Beth yw eich perthynas neu eich cysylltiad â'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi?

3.4 What is your relationship or connection to the person to whom the application relates?

Adran 4 - Gwybodaeth bellach

Darperwch unrhyw wybodaeth bellach ynghylch amgylchiadau'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef a fyddai'n ddefnyddiol i'r ymarferydd wrth asesu ei allu ef/ei gallu hi i wneud unrhyw benderfyniad(au) sy'n destun eich cais. **(gweler nodyn 2)**

Section 4 - Further information

Please provide any further information about the circumstances of the person to whom the application relates that would be useful to the practitioner in assessing his or her capacity to make any decision(s) that is the subject of your application. **(see note 2)**

Rhan B - I'w lenwi gan yr ymarferydd**Part B - To be completed by the practitioner****Adran 5 - Eich manylion (yr ymarferydd)****Section 5 - Your details (the practitioner)**

5.1 ☐ Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss
☐ Ms. ☐ Dr ☐ Arall _____

Enw cyntaf

Enw(au) canol

Cyfenw

Cyfeiriad (yn cynnwys y cod post)

Rhif ffôn

Cyfeiriad ebost

5.1 ☐ Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss
☐ Ms. ☐ Dr ☐ Other _____

First name

Middle name(s)

Last name

Address (including postcode)

Telephone no.

E-mail address

5.2 Natur eich perthynas broffesiynol â'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi (e.e. meddyg teulu, seiciatrydd neu arall)

5.2 Nature of your professional relationship with the person to whom the application relates (e.g. general practitioner, psychiatrist or other)

Adran 6 – Gwybodaeth sensitif

Os oes gwybodaeth nad ydych yn dymuno'i darparu yn y ffurflen hon oherwydd ei natur sensitif gallwch ddarparu'r wybodaeth honno'n uniongyrchol i'r llys.

6.1 Ydych chi'n darparu unrhyw wybodaeth sensitif yn uniongyrchol i'r llys?

☐ Ydw ☐ Nac ydw

Darperwch y wybodaeth yn ysgrifenedig i:

Y Llys Gwarchod
Archway Tower
2 Junction Road
Llundain N19 5SZ

Cynhwyswch eich enw a'ch manylion cysylltu, enw, cyfeiriad a dyddiad geni'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi ar unrhyw wybodaeth a ddarperir gennych ar wahân i'r llys.

Section 6 – Sensitive information

If there is information that you do not wish to provide in this form because of its sensitive nature you can provide the information directly to the court.

6.1 Are you providing any sensitive information separately to the court?

☐ Yes ☐ No

Please provide it in writing to:

Court of Protection
Archway Tower
2 Junction Road
London N19 5SZ

Please include your name and contact details, and the name, address and date of birth of the person to whom the application relates on any information you provide separately to the court.

Adran 7 - Asesu gallu

Section 7 - Assessment of capacity

7.1 Y mae gan y person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi y nam, neu aflonyddiad canlynol ar weithrediad ei feddwl neu ei ymennydd:
(gweler nodyn 4)

7.1 The person to whom the application relates has the following impairment of, or disturbance in the functioning of, the mind or brain:
(see note 4)

Mae hyn wedi para ers:

This has lasted since:

O ganlyniad, y mae'r person yn analluog i wneud penderfyniad drosto'i hun/droستی'i hun mewn perthynas â'r mater(ion) dan sylw:

As a result, the person is unable to make a decision for themselves in relation to the following matter(s) in question:

7.2 Y mae'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi yn analluog i wneud penderfyniad mewn perthynas â'r mater perthnasol oherwydd: **(gweler nodyn 5)**

- ☐ ei anallu ef neu hi i ddeall y wybodaeth berthnasol ganlynol
(rhowch fanylion os gwelwch yn dda);

a/neu

- ☐ ei anallu ef neu hi i gofio'r wybodaeth berthnasol ganlynol
(rhowch fanylion os gwelwch yn dda);

a/neu

- ☐ ei anallu ef neu hi i ddefnyddio neu bwysu a mesur y wybodaeth berthnasol ganlynol fel rhan o'r broses o wneud penderfyniad(au)
(rhowch fanylion os gwelwch yn dda);

7.2 The person to whom the application relates is unable to make a decision in relation to the relevant matter because:
(see note 5)

- ☐ he or she is unable to understand the following relevant information
(please give details);

and/or

- ☐ he or she is unable to retain the following relevant information
(please give details);

and/or

- ☐ he or she is unable to use or weigh the following relevant information as part of the process of making the decision(s)
(please give details);

neu

- ☐ ar gyfer achosion lle y gall ef neu hi mewn gwirionedd ddeall, cofio a defnyddio/pwyso a mesur y wybodaeth ond ei fod ef neu hi'n analluog i gyfathrebu ei benderfyniad(au) drwy unrhyw ddull o gwbl (rhowch fanylion os gwelwch yn dda).

or

- ☐ for cases where he or she can in fact understand, retain and use/weigh the information but is unable to communicate his or her decision(s) by any means at all (please give details).

7.3 Seilir fy marn ar y dystiolaeth ganlynol o ddiffyg gallu:

7.3 My opinion is based on the following evidence of a lack of capacity:

7.4 Atebwch un ai (a) **neu** (b).

7.4 Please answer either (a) **or** (b).

- (a) Yr wyf wedi gweithredu fel ymarferydd i'r person y mae'r cais

yn ymwneud ag ef/hi ers

ac wedi ei asesu ddiwethaf ar

- (a) I have acted as a practitioner for the person to whom the application

relates since

and last assessed him or her on

(b) Bu i mi asesu'r person y mae'r cais

yn ymwneud ag ef/hi ar

yn dilyn cyfeiriad gan:

(b) I assessed the person to whom the application

relates on

following a referral from:

7.5 A yw'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi wedi eich gwneud yn ymwybodol o unrhyw safbwyntiau sydd ganddynt mewn perthynas â'r mater perthnasol?

☐ Ydy ☐ Nac ydy

7.5 Has the person to whom this application relates made you aware of any views they have in relation to the relevant matter?

☐ Yes ☐ No

Os Ydy, nodwch y manylion.

If Yes, please give details.

7.6 Ydych chi'n o'r farn bod posibilrwydd y gallai'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi adennill neu gaffael gallu yn y dyfodol mewn perthynas â'r penderfyniad y mae'r cais yn ymwneud ag ef? **(gweler nodyn 6)**

☐ Ydw – nodwch paham os gwelwch yn dda ac amcangyfrif ynghyd pa bryd y gallai hynny ddigwydd.

☐ Nac ydw – nodwch paham os gwelwch yn dda

7.6 Do you consider there is a prospect that the person to whom the application relates might regain or acquire capacity in the future in respect of the decision to which the application relates? **(see note 6)**

☐ Yes – please state why and give an indication of when this might happen.

☐ No – please state why.

7.7 Ydych chi'n ymwybodol o unrhyw berson sydd â barn wahanol ynghylch gallu'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi?

☐ Ydw ☐ Nac ydw

Os Ydw, nodwch y manylion

7.7 Are you aware of anyone who holds a different view regarding the capacity of the person to whom the application relates?

☐ Yes ☐ No

If Yes, please give details.

7.8 A oes gennych chi, eich teulu neu eich cyfeillion unrhyw fuddiant (ariannol neu fel arall) yn unrhyw fater yn ymwneud â'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi?

☐ Oes ☐ Nac oes

Os Oes, nodwch y manylion.

7.8 Do you, your family or friends have any interest (financial or otherwise) in any matter concerning the person to whom the application relates?

☐ Yes ☐ No

If Yes, please give details.

7.9 A oes gennych sylwadau cyffredinol neu unrhyw argymhellion eraill ynglyn â gofal i'r dyfodol? (gweler nodyn 7)

7.9 Do you have any general comments or any other recommendations for future care? (see note 7)

Llofnodwyd

Signed

Enw

Name

Dyddiad

Date

Yn awr darllenwch nodyn 8 ynghylch beth i'w wneud nesaf.

Now read note 8 about what you need to do next.

Nodiadau cyfarwyddyd

Nodyn 1

Ynghylch y cais

Ailadroddir y cwestiynau hyn ar y ffurflen gais COPI. Copiwch eich atebion o ffurflen COPI fel bod y wybodaeth ar y ddwy ffurflen yr un fath.

Nodyn 2

Gwybodaeth bellach

Darperwch unrhyw wybodaeth bellach ynghylch amgylchiadau'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi a fyddai'n berthnasol wrth asesu eu gallu. Er enghraifft, os yw eich cais yn ymwneud ag eiddo a materion ariannol, byddai'n ddefnyddiol i'r ymarferydd wybod am amgylchiadau ariannol cyffredinol y person dan sylw. Bydd y wybodaeth hon yn cynorthwyo'r ymarferydd i werthuso cyfrifoldeb person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi o ran gwneud penderfyniadau, a gallai helpu i oleuo barn yr ymarferydd ynghylch a all y person hwnnw wneud i penderfyniad(au) dan sylw ai peidio.

Nodyn 3

Beth i'w wneud nesaf

Darperwch y ffurflen hon i'r ymarferydd a fydd yn llenwi Rhan B.

Bydd yr ymarferydd yn dychwelyd y ffurflen i chi neu eich twrnai pan fydd wedi llenwi Rhan B. Wedyn bydd angen i chi ffeilio'r ffurflen gyda'r llys ynghyd â'r ffurflen gais COPI ac unrhyw wybodaeth arall a fynnir gan y llys. Gweler nodyn 8 ar y ffurflen hon COPI am fwy o wybodaeth.

Nodyn 4

Asesu gallu

I ddibenion Deddf Gallu Meddyliol 2005, nid yw person yn meddu ar allu os yw ar yr adeg y mae angen gwneud penderfyniad yn methu â gwneud na chyfathrebu'r penderfyniad oherwydd nam, neu aflonyddiad ar weithrediad y meddwl neu'r ymennydd.

Mae'r ddeddf yn cynnwys prawf gallu dau gam:

1. A oes nam, neu aflonyddiad ar weithrediad meddwl neu ymennydd y person?
2. Os felly, a yw'r nam neu'r aflonyddiad yn ddigon i olygu nad oes gan y person allu i wneud penderfyniad mewn perthynas â'r mater dan sylw?

Guidance notes

Note 1

About the application

These questions are repeated on the COPI application form. Please copy your answers from the COPI form so that the information on both forms is the same.

Note 2

Further information

Please provide any further information about the circumstances of the person to whom the application relates that would be relevant in assessing their capacity. For example, if your application relates to property and financial affairs, it would be useful for the practitioner to know the general financial circumstances of the person concerned. This information will help the practitioner evaluate the decision-making responsibility of the person to whom the application relates and may help to inform the practitioner's view on whether that person can make the decision(s) in question.

Note 3

What you need to do next

Please provide this form to the practitioner who will complete Part B.

The practitioner will return the form to you or your solicitor when they have completed Part B. You will then need to file the form with the court together with the COPI application form and any other information the court requires. See note 8 on the COPI form for further information.

Note 4

Assessing capacity

For the purpose of the Mental Capacity Act 2005 a person lacks capacity if, at the time a decision needs to be made, he or she is unable to make or communicate the decision because of an impairment of, or a disturbance in the functioning of, the mind or brain.

The Act contains a two-stage test of capacity:

1. Is there an impairment of, or disturbance in the functioning of, the person's mind or brain?
2. If so, is the impairment or disturbance sufficient that the person lacks the capacity to make a decision in relation to the matter in question?

Cyfeirier, os gwelwch yn dda â Rhan A y ffurflen hon lle y mae'r ceisydd wedi nodi manylion y cais a gwybodaeth berthnasol ynghylch amgylchiadau'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi. Yn benodol, y mae adran 3.1 yn nodi'r mater y mae'r ceisydd yn gofyn i'r llys wneud penderfyniad yn ei gylch.

Rhaid i'r asesiad o allu fod yn seiliedig ar allu'r person i wneud penderfyniad mewn perthynas â'r mater berthnasol, ac nid eu gallu i wneud penderfyniadau yn gyffredinol. Nid oes wahaniaeth felly os yw'r diffyg gallu yn un dros dro, os yw'r person yn cadw gallu i wneud penderfyniadau eraill, neu os bydd gallu'r person yn amrywio.

Dan y Ddeddf, ystyrir bod person yn analluog i wneud penderfyniad os na allant:

- ddeall gwybodaeth am y penderfyniad sydd i gael ei wneud;
- cofio'r wybodaeth honno;
- defnyddio neu bwyso a mesur y wybodaeth fel rhan o'r broses o wneud y penderfyniad, neu
- gyfathrebu'r penderfyniad (mewn unrhyw fodd).

Ni ellir sefydlu diffyg gallu drwy gyfeirio at oedran neu wedd person yn unig, na chwaith at gyflwr penodol neu agwedd ar ymddygiad. Ni ddylid trin person fel un na all wneud penderfyniad am y rheswm syml ei fod wedi gwneud penderfyniad annoeth.

Nid yw'r prawf gallu yr un fath â'r prawf ar gyfer cadw'n gaeth a thrin dan y Ddeddf Gallu Meddyliol 1983. Mae llawer o bobl a gwmpasir dan y Ddeddf Gallu Meddyliol yn gallu gwneud penderfyniadau drostynt eu hunain. Ar y llaw arall, ni fydd llawer o bobl sydd ag anallu i wneud penderfyniadau byth yn cael eu heffeithio gan y Ddeddf Gallu Meddyliol.

Mae gofyn i ymarferwyr ystyried Cod Ymarfer y Ddeddf Gallu Meddyliol 2005. Mae'r Cod Ymarfer ar gael ar-lein yn www.publicguardian.gov.uk. Gellir cael copi caled o'r Llyfrfa (TSO) am ffi drwy:

- ffonio 0870 600 5522;
- e-bostio customerservices@tso.co.uk; neu
- archebu ar-lein yn www.tso.shop.co.uk.

Am gyngor pellach gweler (er enghraifft):

- Gwneud Penderfyniadau: Arweiniad i bobl sy'n gweithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol (2il argraffiad), Y Rhaglen Weithredu Gallu Meddyliol, 2007.
- Assessment of Mental Capacity: Guidance for Doctors and Lawyers (2il argraffiad), Cymdeithas Feddygol Prydain a Chymdeithas y Gyfraith (Llundain: BMJ Books, 2004)

Please refer to Part A of this form where the applicant has set out details of the application and relevant information about the circumstances of the person to whom the application relates. In particular, section 3.1 sets out the matter the applicant is asking the court to decide.

The assessment of capacity must be based on the person's ability to make a decision in relation to the relevant matter, and not their ability to make decisions in general. It does not matter therefore if the lack of capacity is temporary, if the person retains the capacity to make other decisions, or if the person's capacity fluctuates.

Under the Act, a person is regarded as being unable to make a decision if they cannot:

- understand information about the decision to be made;
- retain that information;
- use or weigh the information as part of the decision-making process; or
- communicate the decision (by any means).

A lack of capacity cannot be established merely by reference to a person's age or appearance or to a particular condition or an aspect of behaviour. A person is not to be treated as being unable to make a decision merely because they have made an unwise decision.

The test of capacity is not the same as the test for detention and treatment under the Mental Health Act 1983. Many people covered by the Mental Health Act have the capacity to make decisions for themselves. On the other hand, most people who lack capacity to make decisions will never be affected by the Mental Health Act.

Practitioners are required to have regard to the Mental Capacity Act 2005 Code of Practice. The Code of Practice is available online at www.publicguardian.gov.uk. Hard copies are available from The Stationery Office (TSO), for a fee, by:

- phoning 0870 600 5522;
- emailing customerservices@tso.co.uk; or
- ordering online at www.tsoshop.co.uk.

For further advice please see (for example):

- Making Decisions: A guide for people who work in health and social care (2nd edition), Mental Capacity Implementation Programme, 2007.
- Assessment of Mental Capacity: Guidance for Doctors and Lawyers (2nd edition), British Medical Association and Law Society (London: BMJ Books, 2004)

Nodyn 5**Gallu i wneud y penderfyniad dan sylw**

Rhowch ein barn am natur y diffyg gallu a'r rhesymau y mae'n seiliedig arnynt. Mae hyn yn galw am ddiagnosis a datganiad yn rhoi tystiolaeth eglur bod y person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi yn analluog i wneud y penderfyniad(au) sy'n berthnasol i'r cais. Y mae'n bwysig bod y dystiolaeth o ddiffyg gallu'n dangos sut y mae hyn yn atal y person dan sylw rhag gallu gwneud penderfyniad(au).

Nodyn 6**Y posibilrwydd o adennill neu gaffael gallu**

Wrth ddod i unrhyw benderfyniad rhaid i'r llys gymhwyso'r holl egwyddorion a nodir yn y Ddeddf ac, yn fwyaf arbennig, rhaid iddo wneud penderfyniad er lles gorau'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi. Byddai felly o gymorth i'r llys pe gallech nodi a yw'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef/hi yn debygol o adennill neu gaffael gallu'n ddigonol i allu gwneud penderfyniadau yng nghyswllt y mater perthnasol.

Nodyn 7**Sylwadau cyffredinol**

Gall y llys wneud unrhyw orchymyn a ystyrir yn briodol ganddo hyd yn oed os nad yw'r gorchymyn hwnnw wedi'i nodi yn y ffurflen gais. Lle bo'n bosibl, bydd y llys yn gwneud penderfyniad unigol yn hytrach na phenodi dirprwy gyda phŵer parhaus i wneud penderfyniadau. Os credwch y byddai gorchymyn gwahanol i'r un a geisir gan y ceisydd er lles gorau'r person y mae'r cais yn ymwneud ag ef, rhowch fanylion os gwelwch yn dda, gan gynnwys eich rhesymau.

Nodyn 8**Beth i'w wneud nesaf**

Dychwelwch y ffurflen wedi'i llenwi i'r ceisydd neu ei dwrnai, fel y nodir yn adran 4. Fe'ch cynghorir i gadw copi ar gyfer eich cofnodion.

Note 5**Capacity to make the decision in question**

Please give your opinion of the nature of the lack of capacity and the grounds on which this is based. This requires a diagnosis and a statement giving clear evidence that the person to whom the application relates lacks capacity to make the decision(s) relevant to the application. It is important that the evidence of lack of capacity shows how this prevents the person concerned from being able to take decision(s).

Note 6**Prospect of regaining or acquiring capacity**

When reaching any decision the court must apply the principles set out in the Act and in particular must make a determination that is in the best interests of the person to whom the application relates. It would therefore assist the court if you could indicate whether the person to whom the application relates is likely to regain or acquire capacity sufficiently to be able to make decisions in relation to the relevant matter.

Note 7**General comments**

The court may make any order it considers appropriate even if that order is not specified in the application form. Where possible, the court will make a one-off decision rather than appointing a deputy with on-going decision making power. If you think that an order other than the one being sought by the applicant would be in the best interests of the person to whom the application relates, please give details including your reasons.

Note 8**What you need to do next**

Please return the completed form to the applicant or their solicitor, as specified in section 1.4. You are advised to keep a copy for your records.